

אלמנה לכהן גדול פרק שביעי יבמות סט.

עין משפט גד מצוה

ל א מיי פ"ח מהל'
אסור ציחה הל' א
סמג לאון קפא טושיע
אה"ע סמג ו סעי' ח:
לח ב מיי פ"ח שם הל'
ג סמג לאון קפא:
ל א מיי פ"ח שם הל'
ט סמג לאון קפא
קטו טושיע שם סי' ד
פ"ג:
מ ד מיי שם ה"ח
טושיע שם פ"ג:
מ א מיי פ"ח מהל'
מירומת הל' יג
טושיע סי' שלח:

ואימא מי שיש לו אלמנות וגירושין בה ב'ו'. תימה דככל דוכתא
למורמא מקשינן והכא פריך דנקיש לקולא:
אם בן רבויי לוייה וישראלית. תימה דהא אינטרין לרביי
לוייה וישראלית לאשמעינן דחורת בשביל צנה כדאמרין
בסוף יש מותרות (לקמן דף פו.) ויש
לומר דמשמע ליה דאינטרין לוייה
וישראלית לכל מילי דאיירי קרא
ולאשמעינן דכי אית לה זרע נמי
מן העובד כוכבים תיכול בשביל צנה
לא אינטרין כיון דלאשמעינן צנהנת
דקדיש גופה:

כי תהיה כי תבעל. ואם תאמר
לדידה נמי איכא לאוקומי
באלמנה לכהן גדול לרבי סמיאי
ובצעולה לכהן גדול אפי' לרבי ישבב
ויש לומר דכל פסולי כהונה נפקא
לן דמיפסלי צמרות מלא יחלל א"י
נמי לא משמע ליה לאוקומי לאיש
זר גבי כהן וא"ת ולוקמא צבטות
שצא עליה צעלה בדרך * לדיכא אללא
עשה דוונטמיה ויש לומר דזר אללא
מעיקרא צעין אפילו לרבי עקיבא
כיון דלא הוי ממזר ומיהו קשה
דלמה ליה למימר מאי כי תהיה כי
תבעל צבטות הוה מצי למיפדן
דלמאי אינטרין קרא לרבי עקיבא
לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר
הוי מיפסלא צבטותו מיעביא כדאמר
בפרק עשרה יוחסין (קדושין עה: וסג):
כהן גדול באלמנה בביאה אחרה.
כדאמר צ"ע עשרה יוחסין

מוסף רש"י

מי שיש לו אלמנות
וגירושין בה. כגון
ישראל, הוא דכי מת זרע
אין לה וצנה לא בית אביה
וגו' (יט"ד מה). דלמי
פוסלה צבטותו מלבוש
(קדושין עה: וסוסה כה).
שאין לו
וגירושין. שלח מפסול לה
כה קדושין וכשת אין סם
אלמנות עליה (סוסה שס).
קדושין תרופסין בחייבי
לארין. אין קדושין מופסין
לאשה האסורה על
המקדשה גללו ורנן פליגי
עליה ואמר בחייבי כריתות
הוא דלא מפסי אלל בחייבי
לאון תפסי (סוסה יח.).
במהלך (מד): צבטותה
המחיר גרמשה ר"ע אמר
אין לו כה קדושין (כתובות
ככא: א): דקמי' לעיל (ג):
תנן ועשה בה מזהמא און
לאחר חליטה כלום כלומר
אין המאמר מופס בה דקס
ליה ששתא צנא ינייה. ואמר
בגמרא (כג): תניא רבי
אמר אין הדברים הללו
אמורים אללא לרבי ר"ע
שהיה עשה חלוטה כערוה
(קדושין סח.). מה הוא
פוסל. דכהן גדול הבא על
האלמנה פוסל מן הכהונה
ומן התרומה. דליף לה
נמי יחלל. שני מילי
משמע. שמתלל אותה ואת
הולך (סוה"ד גא.). מצרי
שני ואדומי שני איבא
ביניהו. לתנא קמא כל
מזרי פסח האסור בקהל
קאמר ואפילו שני, ומיהו
שלישי לאו מזרי קרי ליה
דישראל מעלה הוא
(קדושין עה.). מכהן גדול
באלמנה. שמיני שמתללה
צבטותו כדלפינן לה מלא
יחלל. שני מילינן משמע
מדלא כפי' לא יחלל אחד
לה ואחד לזרעו, ופוסל את
אשה צבטותו (סח.). אף
האי נמי פוסל. ומרי
שני צבטותו צבטותו הוי
(סח.). גר עמומי ומואבי
איבא ביניהו. לרי יוסי
פוסל דהא יש מרעו שהוא
פסול. שצרכים אסורים
איסור עולם. ולרי שמעון
הואיל וזמו כשרה. דעמומי
ולא עמומי. אלמנתו נמי
כשרה (סח.).

אשכחן כהנת. דפסיל לה עבד:
כתיב בקרא לעלילי מיניה ונת כהן ומצי למכתב צבטותה וכי תהיה
אלמנה וגרושה: **אע"ג דאית לה זרע** סיכול. וכמה צעלמא
חשיב: **אם** כן. דהאי קרא לקולא
לעובד כוכבים ועבד לא פסיל רבויי
לוייה וישראלית דכתיב ציה למה לי
דכתב זבת קרא יתירא השתא כהנת
גופה אשמעינן דלא מיפסלא צורע
עובד כוכבים ועבד לוייה וישראלית
מיבעיא וחי משום לאשמעינן דמי
שיש לו אלמנות וגירושין אפי' הכי
כי אית לה זרע מיניה לא תיכול
ואינטרין למיטר לוייה וישראלית
האוכלת צמרותה בשביל צנה כהן
דכי תינשא לזר ויהא לה זרע ממנו
לא תשוב לתרומה צמיתת צעלה
הא פשיטא לן דכיון דכהנת גופה
מיפסלא צורע ישראל מתרומה דכי
נשא כל שכן ישראלית האוכלת בשביל
צנה אללא ודאי כי רבי קרא לוייה
וישראלית להכי רבייה ששם אוכלת
בשביל צנה וצעלה לעובד כוכבים
ועבד אפי' אין לה זרע נפסלה דלא
נפקא לן מכהנת כדאמרין לעיל
(דף סח:). כהנת היא דקדיש גופה
כו': **ולרבי עקיבא דאמר אין קידושין**
תופסין. ללדס פסול והאי כי תהיה
לאיש זר לעלילי לאו משום הויה נקט
ולמימרא דאין ציאת פסול פוסלת
אללא צמי שראוי לקדש דהא אין
קידושין לשום פסול והאי כי תהיה
אם צא ללמד על ציאת פסולין אינו
אללא לשון צעלה וכל הורים אללה
נמשמע ששתא צבטותה פוסלת אפילו
עובד כוכבים ועבד: **אלמנה וגרושה.**
לאשמעינן עובד כוכבים ועבד למה
לי: **אלמנה להחמיר נו'.** כלומר
לאו למעוטי מי שיש לו אלמנות
וגירושין אללא לגופיה אינטרין אלמנה
כדי להחמיר עליה דאי לא כתיב ה"א
אלמנה ישראל ויהא צמ כהן תיכול
ואע"ג דאית לה זרע וגרושה אינטרין
לכתביה רחמנא להקל עליה ולמימר
(דכי נתגרשה מישראל להקל) דכי
אית לה זרע מישראל תיכול דאי לא
כתביה ה"א אע"ג דלית לה זרע לא
תיכול דכיון דאיפסלה מכהונה
מתרומה נמי מיפסלה: **ואימא**
נבעה לפסול והיא צמ אף מגוריה גרושה.
משנישאת לאחר דהא זמיר אללה
ותפסי לו צה קידושין אלמנה תניא
צהחולץ (לעיל מד): היא כשרה וולדה
כשר ואוקומנא כשרה לכהונה וכ"ש
למתומה: ה"ג חלל דלאו זר אללה
הוא לא ליפסול. דהא חלל מותר
אפילו צנהנת: **מקיש זרעו.** של כהן
גדול מן האלמנה לו מה הוא פוסל
האלמנה צבטותו מן התרומה כדליף
בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עו.)
ולא יחלל מי שהיה כשר ונתחלל וזו
היא האלמנה אף זרעו החלל פוסל
אשה צבטותו מן התרומה: **ואימא.**
מדאפקה רחמנא צלשון כי תהיה
משעת הויה אי קידש פסול את האשה
פסולה עולמית ואפי' מת כחילו צה
עליה: כהן גדול צבטותו הוא דפסיל

דכתיב (ויקרא כה) לא יחלל זרעו כשיש זרע חילל והכי נמי תנן צבטות על יבמתו (לעיל דף טו:). נתארמלו או נתגרשו מן הנישואין פסולות מן האירוסין כשרות: **מזרי שני.** פסול זרעו כשר לת"ק כיון דהוא פסול פוסלה צבטותו לרבי יוסי לא פסיל: הכי גרסינן מה כהן גדול צבטותו צבטותו פוסל כו': **מזרי ואדומי שני** צבטותו שני צבטותו דכתיב (דברים כג) שלישי ולא שני: **כל שאשה** כהן נושא צמרתו: **גר עמומי.** הוא זבנו וזן צנו עד סוף העולם פסולין אלל צמו כשרה דקיימא לן (לקמן דף עו:). עמומי ולא עמונית. לרבי יוסי דתלי טעמא צכל שורעו פסול הואיל ויש צורעו פסול פוסל ולרבי שמעון דתלי טעמא צצמו לא פסיל: **מתני' והשוטה.** אפי' על ידי חופה וקדושין לא פוסל ולא מאכילין דאין קנינו קנין: הרי אלו פוסלין. שהרי נתחללה צבטות פסול לה: הרי ישראל שצא על צמ כהן. צלשון או צבטותו שלח לשם קידושין: עיברה

כי תהיה כי תבעל. ואם תאמר
לדידה נמי איכא לאוקומי
באלמנה לכהן גדול לרבי סמיאי
ובצעולה לכהן גדול אפי' לרבי ישבב
ויש לומר דכל פסולי כהונה נפקא
לן דמיפסלי צמרות מלא יחלל א"י
נמי לא משמע ליה לאוקומי לאיש
זר גבי כהן וא"ת ולוקמא צבטות
שצא עליה צעלה בדרך * לדיכא אללא
עשה דוונטמיה ויש לומר דזר אללא
מעיקרא צעין אפילו לרבי עקיבא
כיון דלא הוי ממזר ומיהו קשה
דלמה ליה למימר מאי כי תהיה כי
תבעל צבטות הוה מצי למיפדן
דלמאי אינטרין קרא לרבי עקיבא
לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר
הוי מיפסלא צבטותו מיעביא כדאמר
בפרק עשרה יוחסין (קדושין עה: וסג):
כהן גדול באלמנה בביאה אחרה.
כדאמר צ"ע עשרה יוחסין
(סס דף עה: וסג) צעל לוקח משום
לא יחלל ואם תאמר היא גופה מנלן
דלא צעין תרמי הא כתיב לא יקח
ולא יחלל ויש לומר דלגבי ט' כהן אין
להצריך קידושין דכ"ש צלל קידושין
וכיון שצנן נפסל גם היא נפסלת:
ושניהם לא צמרותה באלמנה
אחרה. עיקר
טעמא הוי מלאיש זר אללא דמכ"ג
באלמנה ילפינן צמתי מסתבר לאוקומי
קרא וחי לאו קרא דלאיש זר ליכא
למילף מקל וחומר דאלמנה שמתחלל
כדפירשתי לעיל (דף טו: ד"ה מה):
והמפתה והשוטה. הא דלא
תנן קטן צבטייהו
דלא תקינו ליה רבנן נישואין דקתני
בגמרא (לקמן דף לו:). שטתה וקטן
שנשאו כו' אמר רבי יתכן דהיינו
משום דבעי למימני צבטיא וילדה
דלא מיתני ליה צקטן:
א פוסלין ולא מאכילין. לא
אינטרין לאשמעינן צלשון
ומפתה דאין מאכילין ומשום לא
פוסלין נקטיה ואפילו לרבי אלעזר
דאמר * פנוי הבא על הפנויה שלח
לשם אישות עשהה וזנה נראה דלא
מיפסלה צמרותו דאין זה לאיש זר:
ונשאת

שורעו פסול ופוסל אף כל שורעו פסול פוסל רשב"ג. סבר מה כהן גדול באלמנה
שכל זרעו פסול ופוסל אף שכל זרעו פסול ופוסל לאפוקי עמומי ומואבי דאין
כל זרעו פסול דאמר מר * עמומי ולא עמונית מואבי ולא מואבית: **מתני'**
הראונם והמפתה והשוטה לא פוסלין ולא מאכילין ואם אינו ראויין לבא בישראל
הרי אלו פוסלין כיצד (היה) (היה) ישראל שבא על בת כהן תאכל בתרומה
עיברה
לדידה נמי איכא לאוקומי
באלמנה לכהן גדול לרבי סמיאי
ובצעולה לכהן גדול אפי' לרבי ישבב
ויש לומר דכל פסולי כהונה נפקא
לן דמיפסלי צמרות מלא יחלל א"י
נמי לא משמע ליה לאוקומי לאיש
זר גבי כהן וא"ת ולוקמא צבטות
שצא עליה צעלה בדרך * לדיכא אללא
עשה דוונטמיה ויש לומר דזר אללא
מעיקרא צעין אפילו לרבי עקיבא
כיון דלא הוי ממזר ומיהו קשה
דלמה ליה למימר מאי כי תהיה כי
תבעל צבטות הוה מצי למיפדן
דלמאי אינטרין קרא לרבי עקיבא
לעובד כוכבים ועבד דהשתא ממזר
הוי מיפסלא צבטותו מיעביא כדאמר
בפרק עשרה יוחסין (קדושין עה: וסג):
כהן גדול באלמנה בביאה אחרה.
כדאמר צ"ע עשרה יוחסין
(סס דף עה: וסג) צעל לוקח משום
לא יחלל ואם תאמר היא גופה מנלן
דלא צעין תרמי הא כתיב לא יקח
ולא יחלל ויש לומר דלגבי ט' כהן אין
להצריך קידושין דכ"ש צלל קידושין
וכיון שצנן נפסל גם היא נפסלת:
ושניהם לא צמרותה באלמנה
אחרה. עיקר
טעמא הוי מלאיש זר אללא דמכ"ג
באלמנה ילפינן צמתי מסתבר לאוקומי
קרא וחי לאו קרא דלאיש זר ליכא
למילף מקל וחומר דאלמנה שמתחלל
כדפירשתי לעיל (דף טו: ד"ה מה):
והמפתה והשוטה. הא דלא
תנן קטן צבטייהו
דלא תקינו ליה רבנן נישואין דקתני
בגמרא (לקמן דף לו:). שטתה וקטן
שנשאו כו' אמר רבי יתכן דהיינו
משום דבעי למימני צבטיא וילדה
דלא מיתני ליה צקטן:
א פוסלין ולא מאכילין. לא
אינטרין לאשמעינן צלשון
ומפתה דאין מאכילין ומשום לא
פוסלין נקטיה ואפילו לרבי אלעזר
דאמר * פנוי הבא על הפנויה שלח
לשם אישות עשהה וזנה נראה דלא
מיפסלה צמרותו דאין זה לאיש זר:
ונשאת

(א) לעיל סח: לקמן פו:.
(ב) לעיל סח: וש"נ.
(ג) לעיל י: וש"נ.
(ד) זרעו עם הכניו שבי
צ' חיות דלא ה"ל אללא לא
היוו עדיין ארו ורעו
שיכונה צו ומדכתיב ורעו
הוא כחילו אמר זרע לו וחי
מקיש זרעו לו כי צ"ל בעלי
סוגיות ע' עליה דף שגג
ד"ה עין היקש.
(ה) קדושין עה:
(ו) קדושין עה: (ז) וקדושין
עו: עו: עו: קדושין סו:
עו: כמותו ז: מולין סג:
(ח) ק"ל ל"ג, ט' ז"ל צ'
רש"י (לעיל עו:).

תורה אור השלם

1. ולא יחלל זרעו בעמיו
כי אפי' זרעו יקדשו.
ויקרא כא טו
2. בנים אשר יקדו להם
דור שלישי יבא קדשם
בקהל ה': דברים כג ט'
גליון הש"ס
תוס' ד"ה כי תהיה וכו'
דליבא אימא עשה. עין
לעיל דף י' ע"ב מ"ה מאי
נפתה:

הגהות הב"ח

(א) נ"ב ה"כ חלל דלאו זר
הוא לא ליפסול ככ"ל ומיתת
מעיקרא נפתח: (ג) משנה
כ"ד הרי ישראל: